

göring i hofrätten öfver Skåne och Blekinge för närvarande uppehålla revisionssekreterartjänst.

Då det emellertid saknas giltig anledning att från den i propositionen åsyftade förmånen afskära dem, som vid utnämningen till revisionssekreterarämbete icke ännu hunnit blifva hofrättsråd, torde det af Riksdagen äskade medgifvandet lämpligen böra utsträckas att omfatta jämväl dem, som vid utnämningen till nämnda ämbete voro fiskaler i någon af rikets hofrätter.

Med stöd af det sålunda anförda tillåter jag mig alltså hemställa,

att det i förevarande proposition äskade medgifvandet måtte så utsträckas, att, därest revisionssekreterare utnämnes till ledamot i samma hofrätt, i hvilken han vid utnämningen till ämbetet var fiskal, han må, för erhållande af ålderstillägg å hofrättsrådslönen, få tillgodoräkna sig den tid intill fem år, hvarunder han innehaft revisionssekreterarämbetet.

Stockholm den 21 april 1911.

Bror Petré.

Nr 358.

Af herrar **Starbäck** och **Christiernson**, *i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående anslag för höjande af musiklifvet i Sverige.*

I proposition af den 3 innevarande månad (nr 180) har Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen att, för vidtagande af åtgärder till höjande af musiklifvet i landet, på extra stat för år 1912 anvisa ett belopp af 28,000 kronor att utgå under de villkor och bestämmelser Kungl. Maj:t kunde finna godt föreskrifva.

Det sålunda framlagda förslaget, hvilket grundar sig på en af musikaliska akademien hos Kungl. Maj:t gjord framställning, har, enligt hvad som framgår af det utaf chefen för ecklesiastikdepartementet i ärendet

afgifna yttrande till statsrådsprotokollet, väsentligen till syfte att göra god musik tillgänglig för de mindre bemedlade. Hufvudpunkterna i den af musikaliska akademien uppgjorda planen, till hvilken departementschefen i det hela anslutit sig, äro: *att* i ett antal större eller medelstora städer — dock ej någon af de tre största städerna i riket — skulle med understöd af statsmedel inrättas orkestrar, hvilka skulle hafva till uppgift att å förläggningssorten samt inom kringliggande trakt gifva konserter, några mot sedvanliga afgifter samt andra mot låg eller ingen afgift; *att* medlemmarne af sådan orkester tillika skulle vara skyldiga att åt obemedlade lämna kostnadsfri undervisning i instrumentalmusik, hvarjämte orkesterns ledare eller någon annan af dess medlemmar skulle hafva till åliggande att kostnadsfritt lämna obemedlade handledning i körsång för blandade röster; *att* det ekonomiska bestyret med dessa orkestrar och den ekonomiska ansvarigheten för deras verksamhet skulle åligga föreningar, som till äfventyrs redan funnes eller borde för ändamålet bildas; *samt att* såsom villkor för statsunderstöds beviljande skulle fastställas, att från orten tillskötes ett belopp, som stode i visst förhållande till statsunderstödet. Med det anslag, som nu af Kungl. Maj:t äskas, afses att försöksvis möjliggöra inrättandet af två orkestrar af ifrågavarande art.

Det af Kungl. Maj:t sålunda framlagda förslaget synes böra hälsas med största tillfredsställelse. Musikaliska akademien och departementschefen hafva hvar för sig med fog erinrat om vikten af att konstens kulturvärden såvidt möjligt göras tillgängliga för de mindre bemedlade och framhållit den betydelse tonkonsten skulle kunna erhålla såsom ett led i sträfvandena för tänkesättets och känslolifvets förädlande samt de sociala motsatsernas mildrande. Tydligt lärer ock vara, att, om man vill låta ädlare former af tonkonsten tränga fram till folkets stora massa, något sådant icke i vårt land låter sig i större omfattning uppnå annorledes än genom verksamt ingripande från statens sida.

I ett visst hänseende torde emellertid det af Kungl. Maj:t framlagda förslaget vara mindre tillfredsställande. Musikaliska akademien har i sin framställning beräknat ett årsunderstöd af 27,000 kronor vara erforderligt för upprättande af en orkester af ifrågavarande art och ansett staten böra bidraga med två tredjedelar af nämnda belopp mot vilkor att återstående tredjedelen tillskötes inom orten. Akademien har visserligen funnit det böra principiellt gälla, att staten bidroge med högst samma belopp som visades vara tillskjutet inom orten, men ansett att, så länge saken vore ny och därför ett kraftigare understöd vore oundgängligen nödvändigt, det skäligen borde medgifvas att statens bidrag utginge med högst två gånger det på annat sätt tillkomna bidragets belopp i hvarje särskildt

fall; och har akademien framhållit att om företaget vunne framgång maximigränsen framdeles skulle kunna till och med nedsättas under hälften. Departementschefen har emellertid förordat tillämpning af den eljest vanliga regeln, att ortsbidraget skall utgå med minst samma belopp som statsbidraget, och från denna utgångspunkt har i enlighet med departementschefens hemställan statsanslaget blifvit för ifrågasatta två orkestrar beräknadt till sammanlagdt 27,000 kronor jämte inspektionskostnader 1,000 kronor eller sammanlagdt 28,000 kronor.

Uppenbart torde vara att, såsom af departementschefen ock framhållles, de kraf, som för statsbidrags erhållande sålunda enligt det föreliggande förslaget skulle ställas på kommunerna, blifva betydande, och det skulle kunna befaras, att med hänsyn härtill de kommuner, som skulle kunna ifrågakomma såsom förläggningssorter, skulle ställa sig tveksamma, när det gällde att bevilja erforderligt belopp. Skulle af sådan anledning till äfventyrs hela den föreliggande förtjänstfulla planen till tonkonstens spridande bland folket redan från början gå om intet, vore detta helt visst att beklaga. Högeligen önskvärdt är alltså att, såsom musikaliska akademien tänkt sig, staten, när det gäller själva upprättandet af en orkester, icke upprätthåller grundsatsen om statsbidragets bestämmande till lika belopp med ortsbidraget, utan medgifver, att det förra bidraget får utgå med dubbla beloppet af det senare. Att staten sålunda för ett fåtal år — ty för längre tid lärer den ifrågasatta olikheten mellan statsbidrag och ortsbidrag icke böra äga bestånd — lämnar ett högre bidrag, kan för statsverket icke spela någon nämnvärd roll. Den höjning af anslaget, som häraf skulle föranledas, uppgår allenast till 9,000 kronor. För möjligheten att genomföra den föreliggande planen skulle däremot en dylik höjning vara af stor, måhända afgörande betydelse.

Med hänsyn till hvad sålunda blifvit anfördt, yrkas,

att i anledning af Kungl. Maj:ts ifrågavarande proposition Riksdagen må besluta att, för vidtagande af åtgärder till höjande af musiklifvet i landet, på extra stat för 1912 anvisa ett belopp af 37,000 kronor, att utgå under de villkor och bestämmelser Kungl. Maj:t kan finna godt att föreskrifva.

Stockholm den 21 april 1911.

Karl Starbäck.

A. J. Christiernson.